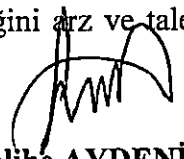

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Şeyh Said isyanı hakkında İstiklal Mahkemeleri tutanakları bütünüyle açık olmadığı için yaşanan isyana ilişkin ayrıntılar ve mezar yerleri ile ilgili bilgiler sınırlı kalmıştır. Şeyh Said ve arkadaşları ile birçok şahsiyetin mezarlarının nerede olduğu hala bilinmemektedir. Mezar yeri belli olmayan kişilerin mezarlarının ortaya çıkarılması adına devlet arşivlerinin araştırılması amacı ile Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Salihe AYDENİZ

Mardin Milletvekili

Şeyh Said ve 47 arkadaşı 29 Haziran 1925 günü Diyarbakır Dağkapı Meydanı'nda idam edilmişlerdir. Şeyh Said isyanı hakkında İstiklal Mahkemeleri tutanakları bütünüyle açık olmadığı için yaşanan isyana ilişkin ayrıntılar ve mezar yerleri ile ilgili bilgiler sınırlı kalmıştır. Şeyh Said ve arkadaşlarının mezarlarının nerede olduğu hala bilinmemektedir.

Şeyh Said Olayı hakkında İstiklal Mahkemeleri tutanakları açık olmadığı için bilgiler sınırlı kalmaktadır. Mahkemenin üyelerinden Avni Doğan, bir gencin Türkçe bilmediğini ve kendisini savunamadığından dolayı hakkında idam cezası verildiğini daha sonra Dünya Gazetesi'ne verdiği mülakatında açıklamaktadır. Dönemin İstiklal Mahkemesi Savcısı Ahmet Süreyya 25 Temmuz 1957'de Dünya gazetesine verdiği mülakatta Şeyh Said'in vasiyetini, kişisel eşyalarını ve bir miktar parasını kendisine teslim ettiğini, kendisinin de İçişleri Bakanlığına ilettiğini yazmıştır. Fakat ne emniyet kayıtlarında ne de Jandarma'nın arşivinde Şeyh Said'in kişisel eşyalarına ait bir belgenin olmadığı, mirasçılara yetkililer tarafından 2009'da belirtilmiştir.

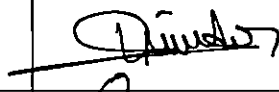
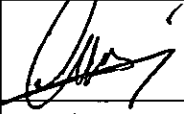
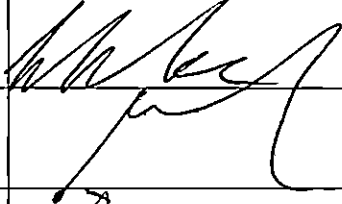
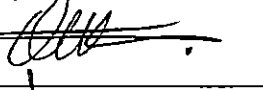
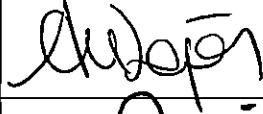
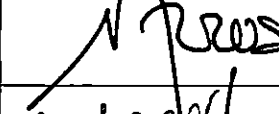
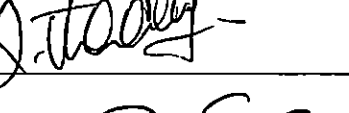
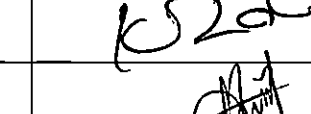
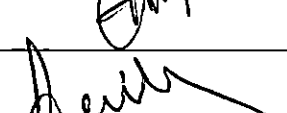
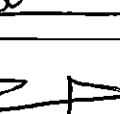
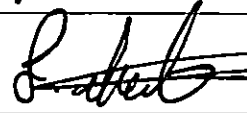
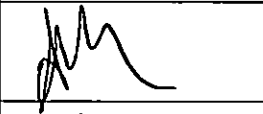
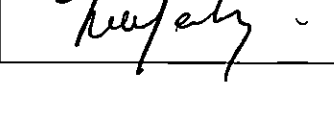
Said Nursi de 23 Mart 1960'da Şanlıurfa'da vefat etmiştir. Urfa'daki Halil-ur Rahman Dergâhı'na defnedilmiş, ancak 12 Temmuz 1960'da 27 Mayıs Darbesi hükümetinin emriyle mezarı yıktırılmış ve açıklanmayan bir yere nakledilmiştir. Bugün sevenleri mezarının nerede olduğunu bilmemektedirler. Seyid Rıza Elazığ merkezinde bulunan Buğday Meydanı'nda idam edilmiştir. Kendisiyle birlikte idam kararı verilen kişi sayısı 7'dir ve 15 Kasım 1937 günü idamlar infaz edilmiştir. Rivayetlere göre naaşı Harput Yolu'ndaki eski bir Ermeni Mezarlığı'na veya şu anda Elazığ içinde bulunan 1800 Evler

olarak adlandırılan cezaevi yanına gömülmüştür. Ama herhangi bir kesinlik bulunmamakta ve mezar yeri hala bilinmemektedir.

Şemdinanlı Seyyid Abdulkadir Efendi, Nakşibendî Şeyhi Ubeydullah Nehri'nin oğludur. 1910 yılında Osmanlı Danıştay Başkanlığı yapmıştır. İdam edilenler arasında oğlu Seyyid Muhammed de bulunmaktadır. Bu isimler de 27 Mayıs 1925 yılında Şeyh Said isyanından sonra idam edilmişlerdir ve yine mezarlarının yerleri bilinmemektedir.

İsmi belirtilen tüm bu kişilerin mezar yerleri bilgilerinin ailelerine ve sevenlerine verilmemesi hem ahlaka, hem hukuka hem dine hem Uluslararası sözleşmelere hem de vicdani tüm değerlere aykırıdır. Cenevre Ek 1 Protokolünde 'kayıp ve ölü kişiler' kısmında söz konusu ölen kişilerin ve bu kişilerin kalıntılarına saygı gösterilmesi, bu tür kişiler için ayrılan mezarlık alanlarına saygı gösterilmesi, ölenlerin kalıntılarının ve kişisel eşyalarının yakın akrabalarının isteği üzerine iade edilmesinin kolaylaştırılması gibi kavramlara değinilmektedir. İslam hukukunda düşmanınız da olsa hiç kimsenin cenazesine gayri insani davranılamaz denilmektedir. Ve en önemlisi de karşı tarafın istemesi durumunda iade edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Kayıp mezar yerlerinin tespiti ve bu konudaki insan haklarına aykırı durumun çözümü amacıyla meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	